

МІНТЕ, ИНИМЪ ШІ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 40.

ЖОІ, 4. ОКТОМВРІЕ.

1851.

De съзъ карпаціи Nord Transilvaniei 1851.

Агътеа лъні сѣнт дела десѣиндареа реѣиментъ-лъі де граніцъ ші ֆѣнкціонѣреі жѣрідікціінеі чі-віле. — Че сѣнт знеле лъні дн консідераціінеа сев-клілор ші а тімпілор; зн пік де апъ дн пентр-цінітѣла очеза! Дн кѣтева лъні нѣ пѣте отѣл траѣе о паралелъ днтре стареа маі дінанте ші аста де акѣм, кѣ агъта маі пѣдін а ֆаче о жѣді-катъ депліиъ. Адаогінд кѣ поі днкъ нѣ сѣнтет акѣм дефінітів органисаціі, че тотѣш сар пѣтеа пресѣнѣне, ар ֆі ачесте:

Прін редікареа інстітѣтѣлъі мілітаріѣ де гра-ніцъ, везі віне, кѣ пентрѣ попорѣ саѣ ֆѣкѣт знѣ-раре дн мѣлте прівіііце. Ел аре акѣм маі мѣлт тімпѣ пентрѣ економіа са ші кѣлтівареа пѣтѣнтѣ-тѣі, че ка мілітарѣ нѣ авеа аша вѣнѣ окасііне а ֆаче, пентрѣ кѣ депріндереле мілітаре ші сервіді-зріле ші ровогеле ваі мѣлте зіле рѣнеаѣ грѣнідіа-рілор дела економіе! — Шні ші 150 зіле ֆѣчеаѣ. — Съ днтѣмпла маі тот деазна, кѣ трекунд а-честе ֆѣнкціі мілітѣрешті, жѣмарѣ зіле пентрѣ еко-номіе ֆоарте пентрцінітоаре. Де ші поѣеле інсті-тѣцііні пот ֆі пентрѣ попорѣл економіа маі амѣ-сѣрате ші маі ֆолосітѣре, тотѣш есперіінда ші тімпѣла днделѣнгат тревѣе съ апровеазе ші съ деа поѣлѣі съ прічіанѣ вѣнѣтатеа лор.

Грѣнідіаріі ֆінд мілітаріі маі зн секѣл, саѣ пѣскѣт інтре стреніте мілітаре, аѣ крескѣт ші дн-вѣтрѣніт кѣ еле; лор ле плак ачестеа, днсъ акѣм о тѣѣре адѣнкъ допѣште дн карпаціі інтре ка-ріі маі пайнте ресѣна доведе, ехо імпѣлдінд сѣне-тѣл лор, о тѣѣре не челеа маі мѣлте локѣрі! жѣнїтеа пегречеа зілеле тіпеределор дн депрін-дері ші ֆокѣрі марціале, че акѣм саѣ дат зітѣріі, ші калеа ла лѣнѣзіре саѣ дескіс.

Кѣ грѣнідіарілор ле паре рѣѣ дѣлѣ пердѣтѣл інстітѣт мілітаріѣ, нѣ тревѣе съ не тірѣм дін жѣ-тѣтѣореле кѣсе:

1) Соартеа лор чеа трекѣтѣ о штіѣ кѣм аѣ ֆост. Еі адекѣ інаїнте де 1848 кѣнд саѣ штерс іовѣріа, ера оамені маі словозі, ка мілітарі ре-спектаціі, де ші кѣ мѣлте сервідізрі мілітаре ші ровогеле днгрѣзїеді. Соартеа провенітоаре дін поза органисацііне, кареа ва ֆі, нѣ о пот преведеа. Апоі отѣл пѣскѣт ші крескѣт днтрѣн овіѣіѣ се леагѣ маі таре де челе трекѣте, де ші аѣ ֆост греле ші амаре, декѣт де поѣе орендѣелі лѣі пекѣносѣте, де ші пѣмаі знѣоре саѣ маі ֆолосітоаре, каре лѣкѣ е преа ֆіреск ла тот ценѣл оменеск.

2) Дѣлѣ мілітарізаре лі саѣ ертат $\frac{1}{3}$ дін кон-трівѣзцііне, іарѣ апоі ла 1800 саѣ ертат тоате преа градіос де ֆерічітѣл днтѣрат Франціск І, пентрѣ мерітеле сервіділор мілітаре дн еспедіціініле ве-ліѣе дн контра тѣрчілор ші а ֆрандозілор; прін аста грѣнідіаріі маі інаїнте сѣрачі, іарѣ прін сѣкѣт-пете сѣнѣтѣаді аѣ веніт ла старе маі вѣнѣ, е-кономіа лор саѣ днвѣнѣтѣдітѣ, ші аѣ ֆѣкѣт кѣсе ші кѣлдірі економіѣ маі комѣде, сателе лор саѣ регѣлат ші дѣлѣ пѣтіндѣ днфѣрѣтѣдѣт, дѣтѣрї ші подѣрї вѣне саѣ кѣлдіт, прін каре конкѣренціа мѣлѣт саѣ знѣрат.

3) Грѣнідіаріі аѣ кѣнѣлат дѣлѣ мілітарізаре адмїністрацііне — маі алес ачест реѣимент — кѣрат мілітарѣ. Тот ачел комѣданте де реѣимент нѣс песте тревіле мілітаре нѣрта прін ресѣренціі сѣі ші гріѣа дн тревіле поліѣѣе, економіѣ ші пѣ-дѣрале, чертеле лор съ компланаѣ дѣлѣ леѣіле авѣстріаѣе, — каре нѣ ерѣѣ аша днжѣркате ка челе маітаре, лаадіторіатѣл реѣиментѣлъі ші маі кѣрѣнд ші ֆѣрѣ де мѣлте еспе. Нѣмаі ачеле черте аѣ ретас не комѣсе де жѣдіката мілітарѣ, каре тре-вѣіа трактате ші дѣлѣ леѣіле маітаре, прекѣм сѣнт чертеле пѣтѣнтале кѣ алтеле сѣсе, саѣ провинціале

domnești, каре днсь нъ кърнд сор компне. Черте маї мичї интре сътенї ле компанаѣ жъзїї комзвелор къ вѣтрнїї, че нъ пѣтеръ ачешїа апої съ трактаѣ ла компанїї, знде де регълъ команданїї де компанїѣ дн зїеле съпгътъпале, знде ераѣ фадъ тодї жъзїї, жърадїї, предзїторїї шї алдї вѣтрнїї дїн сателе компанїе, де жъдекаѣ казселе прїмїнд вѣтрїме дела репрезентанцїї комзвелор, іаръ че нъ съ пѣтеа импѣвї аїчї, съ їндрепта ла жъдїката реїментълї, знде аззїторїа тракта казселе, кѣм ам спѣс, дѣпъ леїїле австрїаче, днсь нїчї одатъ фъръ де вѣрвадї лвадї шї дїн понъла грънїдїарїс маї алес дн казсе крїмїнале. О жрмъ де жъдекатъ де жърадї — Jury — аѣ фѣстаста. Апої дн адмїнїстрадїзїеа сътеаскъ ла грънїдїарї се аѣлъ жрме шї де леїїле компанїе де Маїестате авѣм апландїате шї днтрѣдѣсе дн зїеле локърї. Комзвелеле поастрѣ де мѣлѣт аѣ лїберъ воїѣ ашї алеѣе кѣ пѣзралїтатеа вѣтрїлор пѣ жъзїї, жърадїї шї предзїторїї лор. Ла рѣдїкареа знеї зїдїрї комзвелеле саѣ спесе съ череа днвоїреа комзнїтъдїї шї алтеле, каре а се фѣче нїчї комendanцїї нъ авеаѣ пѣтере дакъ нъ се днвоїѣс шї комзвелеле.

4. Дѣпъ мїлітарїзаре грїжа чеа де кѣпетенїѣ а гѣвернѣлї днпърѣтескъ аѣ фѣст а кѣлїва шї лѣмїна попоръа грънїдїарїѣ, дрепт ачеа аѣ рѣдїкат шкѣлї нормале, трївіале шї понъларї, шї чїне нъ нїтїа, кѣдї фїї де грънїдїарї, проконсїдї шї лѣмїнацїї дн шкѣлеле шї парте дн їнстїтѣтѣл Нѣсѣзѣлї, шї аѣ аѣлат ферїчїрїа са; кѣдї преодї, фѣчїрї, деканї, фѣрїрї, скрїїторї, комїсарї, съкомїсарї, адїзнвдї шї алдї аѣ ешїт дїн ачелеа. — Днсь нъ нѣмаї грънїдїареле чї шї мѣлїдїстрїнї саѣ їндѣлчїт де днвѣцѣтѣра шкѣлелор дїн Нѣсѣзѣлї. — Каре націоналїстѣ рекъноскѣторїѣ кѣзтѣнд ла рїнїїле їнстїтѣтѣлї Нѣсѣзѣлї нъ ва вѣрса лакремї де дѣрере! Интръ адевѣр профетѣл Іеремїа нъ пѣтеа а съ се трїстезе маї мѣлѣт пентрѣ рїсїнїреа вѣсерїчїї шї а Іерѣсалїмѣлї декѣт зп ромѣн, кареле ферїчїреа са нѣмаї ачестѣї їнстїтѣт аре де а мѣлѣдїмї, вѣзѣндѣл їн рїсїне?

Шкѣлеле де шї стаѣ пѣпъ авѣм, тотѣшї еле нъ маї сѣнт че аѣ фѣст, дїн маї мѣлѣте казсе. Даскалїї дїнаїнте пїаѣ кѣпѣтат алте кѣндїдїї чївїле шї мїлітаре маї вїне пѣлѣтїте; чеї карїї сѣнт, сервѣск фъръ воїе, вѣзѣнд кѣ днсьнїї дїсїпнлїї сѣї сѣнт дн дерегѣторїї кѣ лефї маї вѣне, кѣнд нѣмаї даскалїї сѣнт маї несѣкотїдї — де преодї такъ; — кѣнд тотѣшї еї сѣнт казса ферїчїрїї мѣлтор ѣменї. Съ маї адаѣе кѣ попоръа кѣ десѣаѣереа реїмен-

тѣлї леагъ шї рѣдїкареа шкѣлелор ка о кѣндїдїе, че нї съ паре асе дїнеа зпа де алта. Маї нїаїнтеа мѣлїї тревѣаѣ съ деа прѣзнчїї ла шкѣале шї дїн сїлѣ, авѣм съ ласъ дн воїа пѣрїпдїлор,*) днкѣт съ дїне де шкѣла нормалѣ — кѣ челе сътешїї шї де аїчї днїаїнте се вор сїлї. Кѣ зп кѣвѣнт шкѣлеле дн реїмент песте епоха са аѣ трекѣт — зпїї дела 1824 пѣпъ 1848 сѣнт дн карїї аѣ днѣлорїт. Шкѣлеле мїлітаре, тревѣе съ мѣртѣрїсескъ, сѣнт челеа маї вѣне дн фелїа сѣѣ. Пентрѣ ромѣнїї Трансїлванїї шкѣлеле Нѣсѣзѣлї шї але Блажѣлї аѣ ре-вѣрсат мѣлѣт лѣмїнѣ, ка дѣе їнстїтѣте лїтерарїе скѣмне, че аѣ пѣтѣт дѣрїї фамїліа днпърѣтескъ ромѣнїлор.

Organicaїа чеа поаѣ а шкѣлелор поате ва фѣлѣсї спре кѣлївареа попорълїї дн Царѣ, дакъ днсь шї преодїмеа шї алдї їнтелїгендїї вор авѣта шї дндемпа, пентрѣ кѣ їмїрежѣрїїле пот фї дѣрѣнїлор маї пѣртїнїтоаре декѣт поаѣ мѣнтенїлор. Саѣ съ ме респїк маї лїмпѣде: шкѣлеле понъларѣ прїп царѣ пот пропѣшї кърнд, пентрѣ кѣ дѣранѣ, паре казѣ де ашї траѣе прѣпкѣл сѣѣ дела шкѣлѣ ка сѣл пѣпъ съ пѣсторїаскъ мїеїї, вїдѣїї, оїле саѣ вїтеле, пентрѣ кѣ аѣколо тот фелїа де добїтоаче аре пѣсторїа сѣѣ, хотарѣ нъ есте днтїнс, чї кон-стрїнс, чѣл маї де парте о ѣрѣ де сатѣ; нїчї сателе нъ сѣнт аша днтїнсе шї днпърѣштїате ка їнтре мѣнїї, кѣ мѣнїтеанїї знде нѣсѣ чїзрде, тѣрме, ставѣ, тревѣе сѣшї пѣпъ прѣзнчїї ла пѣсторїтѣл вїтелор, іарна нъ поате да конїлѣл ла шкѣалѣ, кѣї фріг, вара і тревѣе ла мїеїї, вїдеїї нїчл. Хотареле де мѣн-тенї сѣ днтїнд ла маї мѣлѣте ѣре ва зїле їнтрѣдї. Дѣрѣнїї дарѣ маї лесне сѣ пот кѣлїва сѣѣ кѣндїдїснїї днсь дакъ вор рїдїка касе де шкѣале, вор пѣлѣтї маї вїне даскалїї декѣт сѣнт пѣлѣтїдї ла пої, шї дакъ вор авеа даскалї карїї се нїтїе методїка, сѣ фїе їндестѣлїї кѣ соартеа лор шї сѣ аїѣ шї пѣлѣѣре спре днвѣцѣтѣрѣ. Ачестеа сѣнт пешїте кѣндїдїснїї — sine quibus — орї знде шї ла орї че надїзне, пѣчесарїе.

Дакъ ва кѣнсїдепа чїнева казселе адѣсе, грънїдїарїї аѣ дрепт а фї їнгрїжадї пентрѣ венїторїа лор. Апої орї кѣм, пѣпъ авѣм аѣ фѣст мїлідїа націоналѣ, кѣ пѣмеле сѣѣ, каре вреднїчїѣ аѣ пердѣто, шї аста дї доаре. Се маї адаѣе кѣ реїментѣл преѣлѣт дн лїнїе фїреште аѣ тревѣїт сѣ капете алт пѣме, адекъ ал пропїетарїаїї прїнчї-

*) Пѣпъ ла зп тїмп, кѣ дн. мїнїстерїѣ дѣде дн прївїндѣа ачѣаста аспре порѣзнчїї. Р.

Дн кѣтъ пентръ амполюації цивилі дін дінствл
рециментълѣ пѣтем зиче пѣтъ акъм нѣмѣ вѣне,
трактеазъ кѣ оаменіи оменеште, ворбеск лімва по-
порълѣ, ші пѣтъ акъм нѣ есте кавъ а се кѣ песте
дѣншіи. Попоръл есте діналтъ парте тотачел дѣсчї-
плїпат, аскълѣторїѣ, дн паче, ші дакъ вом вѣга
сама ла лотріїле ші мішелїїле че се факъ днтралте
пѣрцї, поч зиче кѣ оаменїи пострїї сѣнт мїѣ не
лѣнгъ алцїї.

М.

Drmape

Дипрежъръриле нъ не 'нгрѣде а не организа
ѣерархѣя нѣи 'нтрѣн кѣн! Дорѣнда де комън есте
ка съ конфѣионъмъ маѣ дѣнтѣ редъкъдѣя клеръзлѣ, при
кареа апоѣ де ми нъ депѣлѣн, тотѣмъ дѣсъ ар маѣ
пѣтеа клеръзл пострѣ, прѣ лѣнѣтъ тогѣ таkra ca
сѣвѣсѣтѣнѣтъ, а рѣспѣнде мѣсѣнѣи сае, прѣкъмъ дѣ
пѣзѣреа сѣнтѣй сае овлѣгѣчѣнѣи аша ми 'н нѣръсѣта
крѣсчере а фѣлоръ сѣ чѣй трѣпѣсѣи ми сѣфлѣтѣсѣ.
Дѣсъ че съ фачетъ? къ фращѣи пострѣи коррѣлѣцѣио
нарѣ сѣрѣ а легатъ де поѣ ка оръзл де гард, ми
саѣ вреаѣ къ сѣла съ не мѣлѣаскъ къ мѣла прѣвѣлѣцѣи
лоръ челоръ къшѣгѣте дела дѣмпѣратѣл. Леополдъ сѣв
пѣнѣнде акъмъ ми полѣгѣичесче доминѣрѣи лоръ чѣй
Воѣводе! Аморъзл лоръ челъ де фадъ еѣ лѣзъ манифе
статѣ ми акъмъ де кѣрънд; припъ каре не арагѣ зна
копѣ (мѣлѣдѣме) де архѣенѣскопѣ, епѣскопѣ, протопопѣ
ми попѣ ромѣнѣи, карѣи аѣ гѣвернатѣи шѣгѣвернеаѣ
вѣсерѣка — фѣресче дѣнѣтъ плакъзл лоръ! Максимъ Ма
нѣловѣчѣи а фостъ аша ромѣнѣи прѣкъмъ сѣнтъ Длоръ
астѣзѣи; къ а сѣѣзѣтъ ел ромѣнѣесче, нъ ѳ де мѣрѣре
дѣ Орѣдѣа-мѣре а нъ дѣнѣзѣда ромѣнѣесче, маѣ къ са-

Протопопъ Траандаѣровичъ джкъ вреа съ зикъ кѣ е ромънъ? чел жэрат ва съ ѡа пеле де оаѡе де съ 'нпроште тэрта. Оре пѡте чѡнева кѡпоскъндѣ а нѣ зѡче: Dѡмне нѣнъ знде се вор маѣ 'нтинде хѣлеле вѣжташѡлор асѣпра постѣр? — D. Стефановѡчѣ е ромънъ? рогаѣ де кѡнд? Декѡнд: прѡп ѡптрѡга Dлѣѣ Траандаѣровичѣ, шѣ а челѣѣ дѣ Тэртѣа афѣкторѣз ѡеперал вѣкарѣз ѡнсѣрекѡиѡналѣ Ignatie Bѣѣа — ка адекъ съ стрѡче планѣа епѣскопѣлѣѣ Поповѣчѣ шѣ съ нѣ факъ пре D. Марко де протопоп дѣ Лѣгожѣ, ера съ се факъ дѣнѣл. Шѣ че трѣѣе тѣлѣт ексамѣн ка съ кѡпосѣѣ верѣлѣ челѣѣ дѣвѣжкат дѣ алѣт пеле? зѣѣ съ зикъ вѣѣ, кѣѣѣ ва рѣсѣнѣде вѣѣ. шѣ 'н лок де тѣѣ, ва зѡче мѣѣ, тѣѣ, рѣѣ*) пѣл. — Че се атѡнѣ де протопопѣѣ ѡѣлалѣѣ дѣ факътѣ не ромънѣѣ афаръ де чел дѣн Лѣгож, нѣ воѣѣ съ зѣк алѣа декѣт: „кѣ де нѣ ар ѡѣ де ачѣстѣа, маѣ фѣрѣѣдѣѣ ам ѡѣ!“ Даръ фѣраѣѣѣ дѣнѣ де мерѣтѣ наѣѡиѡнал кѡнд чѡнева 'нѣ гонѣсѣе наѣѣа? Тотѣш де че нѣ аѡѣреазѣ Dлор пре D. Вѣковѣч, кѣ а фѣст мѣнѣстрѣ жѣсѣгѣдѣѣѣ: пре Damnѣанѣчѣ — Neyal Mariѣарѣлор — карѣле съ спѣнѣа кѣ а зѣѣѣ: кѣм кѣ тоѣѣ сѣрѣѣѣ трѣѣе прѣѣѣдѣѣѣ, шѣ ка съ нѣ маѣ рѣѣнѣѣ нѣчѣ зѣл, атѣнѣеа нѣчѣ лѣѣ нѣ трѣѣе ертат. Аша даръ кѣ нѣ плаче? аѡѣ че нѣе нѣѣѣ плаче, алѣѣѣа нѣ фаче.

Еѣ сѣиъ пентръ че? даръ сѣиіи ми Двѣстре?
аша даръ съ по 'нгріжимъ machine de poй, къ ваі

*) Дар аша. Даќ дѣн фанта се документеаъ
сѣмпатѣа кѣва кѣтрѣ пѣдѣзѣа са, аѣнѣ пѣдѣн
дѣтрѣвѣт, даќ сѣе шѣ кѣт сѣе рѣшѣнѣте, кѣ
фанта е чеа таѣ оріѣиналъ лѣтѣвѣ. Р.

кѣтъ де грѣхъ есте аѹѣ мѡіа переле ꙗко сѣмѣа мѡіа,
ми кѣндъ стаѣ съѹѣ деа мѡіа де прѣзѣѣ, ваѣ кѣ
рѣхъ ꙗко съ точесѣ дѣмѣѣ!

Фрадії пострії серві тóте че стаѣ ѡ реладіє кѣ леѡа ле аѣ траѣ кѣтрѣ сїне, шї акѣта се ѡ кѣтѣтѣ а зїче : кѣ шї тѣпѣстїреле сѣнт тóте але лор, фѣндѣл клерїкал шї препарандїал ѣ ал лор; епїскопїїле, протопопїатѣрїле, ва шї парохїїле челе вѣне тóте сѣнт але лор! Аша дарѣ Днїа лор вор сѣ вїезѣ кѣ прерогатїве кїар рѣдентї „Damus et Conferimus“ кѣнд не ѡндеамѣ сѣ стѣт кѣ дѣпшї ѡ реладїє стрѣпсѣ.

Че съ атиде де тѣлѣстірі, нѣ тѣ дѣодекъ кѣ
 знеде, ми маї алес челе дін Сремѣ сѣнт дотате
 де деспоуїї сервесчі, іарѣ дотате де Аѣгвстїї дѣм-
 пѣрауї Леополд 1-еа ми Карол а 6-леа ; дѣсѣ кѣ
 че вор апрова домнїї серві дренѣлѣ пропрїетѣдїї
 дѣм тѣлѣстіреа С. Георгїѣ, а Месїсізлѣї, ми а Хо-
 домзлѣї, нѣсчїѣ, де оре че сѣм преа конвїнсѣ, кѣ
 аша зїце : „litterae donatoriae“ нѣ аѣ, ма нїчі кѣтѣ
 рѣтѣшїдѣ де адеверїреа знеї аша тарї пропрїетѣдїї
 — чї сѣ аналїзѣм пої стареа лѣвѣрлѣлѣї. Апропе
 де тѣлѣстіреа С. Георгїѣ, кале де 1/2 де орѣ, нѣ-
 тре Шетлакѣлѣ мїѣ ми таре, стѣ ми акѣм зѣна тѣ-
 лѣстіре нѣстїе дѣм кареа парохїѣ дін Мѣрава (Шет-
 лакѣ таре) кѣндїаре поѣтѣ слѣжесче лїтѣргїѣ дѣм-
 трѣнса, — кѣм кѣ ачаста тѣлѣстіре стѣ нѣ тѣлѣт
 маї пайнте де прївїлеїїїлѣ сервесчі нѣ е дѣоделѣ,
 де орѣ че сѣ аѣлѣ дѣм скрїс пре нѣрѣтеле весерїчїѣ;
 кѣ ла аѣлѣ 1721 сѣѣ репарат ачаста кѣзѣтѣ тѣ-
 лѣстіре кѣ келѣзіала Д. Цїрїшкѣ, дѣлѣм кареа апої
 дѣм зѣрѣареа лѣцїї Неоаквїстїче — кѣ бѣлѣ самѣ
 шѣѣ лѣзат лїїнда са тѣлѣстіреа С. Георгїѣ де а-
 кѣтѣм.

Тот дн аша модѣ стѣ ші кѣ тѣпѣстіреѣ Ме-
сѣчѣлѣѣ; ла Варадіа стѣ ші актѣ дн піатрѣ тѣіатѣ,
днтрѣ тѣтѣ днтрѣцімеѣ са, весерѣка тѣпѣстірѣі Вар-
адіа де тѣлте сѣте де ані, — дн карѣа ші акѣт сѣ
адѣче девоціѣне лѣі Дзеѣ. Дела Варадіа 'н мінеѣ
дѣреантѣ спре апѣс, днтрѣ зна dістанціѣ де 1½
ѣре, стѣ акѣт тѣпѣстіреѣ Месѣчѣлѣѣ, ка рѣстѣвратѣ
пре фѣндаментѣл чѣі дела Варадіа чѣ дѣ проѣе де
крѣзѣт, кѣ дѣнса е фѣііка чѣі dін деалѣл Варадіѣі.
Нічѣ а Ходѣшѣлѣѣ а фост ѣре кѣндѣа серѣѣ, фѣе кѣ
акѣт са вѣрѣт ші ачіѣ кѣлѣгѣрѣі. Дар ші кѣт а
пѣтѣт ачѣстеѣа фѣі тѣпѣстірѣі серѣесѣі, кѣнд — дѣпѣ
вѣртѣтеѣа дѣпѣлѣмелѣр днпѣратѣлѣі Сіdіcтѣнд, Вла-
дісѣлѣз ал Злеѣа ші а векѣлѣр предѣчѣссѣрѣі аі ачѣс-
торѣа, аічѣі нічѣі а пѣтѣт днѣшш рѣѣле а конѣерѣі
кѣіѣѣа тошѣіѣ, фѣрѣ ачѣлѣрѣа, карѣі сѣ рекѣмѣндѣѣ

de aristocrații românilor din celea 8 districte, ce'n tokteas' kapitaneat'urile Lăgoc, Karansevsch, Lipova, Komeat', Krashova, Gladia șcl. *)

Нъ е деажне а зиче: тѣлѣспіріе сѣнт пліне
къ кѣлѣгрі сѣрѣ, апої сѣнт сѣрѣсѣї! чі е де ліпсе
а рѣта коллаціонале адекѣ діпломеле ші алте
докмѣнте лѣспѣрѣтесѣї че домнії сѣрѣ маї къ
нъ сѣнт лѣ старе, чі се дїн стрѣне де зїса ромѣ-
нѣлї: „шор се афлѣ пресѣтра лѣ бесерїкѣ“; лѣсѣ
а пѣсо попа. Ної вїне сѣїм, къ кѣ тречереа архї-
епїскопѣлї Атанасї ла вїре, ҃ерархїа тѣтѣ а фост
рѣмас лѣ анархїе — кареа оказїе вѣзѣндо патрі-
архѣл вѣлгар Арсенїе, сѣ пѣсѣ 'н поссесѣ престе
тѣте вѣсерїчеле рѣсѣрїтѣлї дїн Банат шї Ардеалѣ,
шї ашезѣ епїскопї, протопопї, шї преодї дѣпѣ
пѣлѣл шї прїнчїпїіле сале, адекѣ неадсѣ лѣ лавї-
рїнтѣл чел маї вѣзмплїтѣ ал лѣтѣперечїмеї, дес-
поїндзне нъ пѣмаї вѣсерїчесче, чї шї моралїчесче
де тѣте дрептѣріле, фїресче дарѣ шї де дрептѣл
пационал, фѣкѣндзне маї презрѣтѣ — дѣпѣ D. Те-
келіа — шї вїдѣ де славї—сѣлѣ вѣлгарї. Ба 'нкѣ шї
рѣдѣ де дїранї.

Фондъ на църковата, клерикала, препарианда; тогѣ сѣнтале лор, фийнд кѣ „епіскопѣ лор тѣрѣнд аѣ жт-мѣлѣдѣт фондѣрѣле ачестеа.“ Еѣ нѣ пот фаче алта асѣмѣнаре аичеа ка сѣ доведеск апотала традиѣзне дн прѣвѣнда ачаста, де кѣт сѣ ѣнтрев пре фрадѣ сѣрѣѣ, оре ѣстева отѣл маѣ тѣлѣт лѣкра кѣ зпа тѣлѣ, де кѣт кѣ треѣ? шѣ оре 800,000 де креѣѣдѣрѣ нѣ факѣ дѣрѣ маѣ тѣре сѣмѣ де кѣт 300,000? Дѣр епѣскопѣ де зѣде саѣ дѣнавѣдѣтѣ, де мѣаѣ дѣнѣрѣ-кат тогѣ неамѣрѣле че леаѣ авѣтѣ? фийнд кѣ преа сѣѣм, кѣ дѣлѣмѣ аѣ фост аша де сѣраѣѣ, кѣнд сѣа фѣкѣтепѣскопѣ, ка шѣ хѣрдѣл дѣн весѣрѣкѣ! Еѣ нѣшѣ маѣ потѣ адѣче аѣнтѣе, ка зѣ епѣскоп сѣ фѣе фост де нѣрѣндѣ авѣдѣѣ; чѣ рѣмѣнѣл сѣракѣ кѣ „Даш мѣа, фѣш попа, нѣ дашѣ мѣа нѣ фѣш попа, аѣ крескѣт котѣрѣле ачестеа дн вѣзѣнѣрѣлѣ сѣра-чѣлор епѣскопѣ, дѣн карѣ апоѣ а ешѣт атѣта славѣ! — кѣчѣ сѣракѣл авѣдѣрѣт рѣмѣн (de cine ’нѣделѣгѣн-дѣсе кѣ пре чеѣ кѣлѣтѣвѣдѣнѣ нѣмаѣ кѣ нѣѣ прѣмеаѣ дн чѣта ѣерѣрѣхѣѣ, чѣ дѣкѣ прѣн кавѣле скорѣнтѣ дѣ нѣстѣаѣ нѣлѣ дѣн коло де карѣдѣѣ) пѣнтрѣ ка сѣ

*.) Ачестеа тóте съ адък а́ча спре 'пгърїреа стърїї вєсерїчїї постре пре тїмпъл трекът, шї пъ е скопъл дїтєтеїерїї постре спре ачестеа трекъте дрептърї, чї ле адъчєт дїаїпте пѣмъї ка дате їсто- рїче, че ръстóрпъ тóгъ дїодоїала, къ карєа ар- воїї Ієрархїа сєрєбъ ашї дїтєтеєа шїєшї пєскарі дрептърї вєкї асѣпра вєсерїчєї ротъпє.

порте хапъ възпътъ, мѣа въздътъ оіле мѣпорчїи мѣ
а датъ мѣа, іаръ domnъ епископ, дъпъ че аъ кѣм-
пъратъ касе ла тоте неамъріле мѣ сорорїле сале
а маї дѣмълїтѣ мѣ фѣдъла націоналѣ, кѣ вістерїа
рѣмъшїдепор сале!

Аїча вор зїче Дуї : кѣ пѣ нѣмаї епископї
дѣмълїтѣ фѣдъла ачеста, чї дѣа тѣ мѣ кѣтаре Снаїе,
кѣтаре спекълантѣ шчл. — Ла ачесте рѣспѣндем:
кѣ дъпъ че а ажѣнс фѣдъла ла 1½ Milion, — тоцї
фрацїї лор аъ кѣпѣтат ванї де ш'аъ кѣмпѣрат мо-
шїї, мѣ саъ фѣкѣт domnї де пѣмѣнт, іаръ ветъла
решѣн нїчї зп креїдѣрїї а пѣтѣт сѣ капете, ма де
ар фї авѣтѣ орї че іпотекѣ. Аїчеа адѣк нѣмаї зп
есемплѣ 'наїнте : Ън domnъ дїн Лѣгож а кѣмпѣрат
зп сатѣ, мѣ ка зп кѣпоскѣт капїталїст, а черѣт
нѣмаї зече мїї де фїорїнї дїн фондъла ачела 'н прѣ-
мѣт, мѣ зѣъ пѣ ера сѣ капете, пѣпъ че кѣ оказї-
знеа алеѣерїї метрополїтѣлїї, кам де рѣшїне, кам
мѣ дїн чева їнтерес прїватѣ (мѣ сѣ паре кѣ а мѣ
апгїціпат чева) дѣпъ о алеграре де зп ап, давеа а
пѣтѣт кѣстїга ачаста. Дар дѣсѣ алт — ромѣн а-
фарѣ де ачела нѣмаї фѣ аша де порокоз.

Протопопїї, мѣ попїї аъ фост де ажѣнс пѣпъ
акѣм пре ванї хїротонїдї; мѣ фїїнд кѣ — хар
Длѣї авѣм аѣѣда гата, кѣт дѣкѣ 50 деанї нѣтрѣ-
вѣе сѣ не 'нгрїжїм де алдїї, сѣ не рѣгѣм де Маї.
Са, ка сѣ опреаскѣ пре DD. Епископї де а маї
фаче пої преодї.*) Темѣреа ачаста мѣ сѣ дѣмълѣ-
дѣсче дїн дѣнгрїжїре кѣ авд кѣ вор венї акѣм дѣ
Вершедї мѣ Тїмїшора дої епископї сервї; апої ачї
дѣдатъ трѣвѣе ванї де кїелѣзіалѣ, мѣ сѣрачїї клѣ-
рїчї вор кѣзѣга іарѣнї сѣ'шї ватѣ пѣнга.

Еѣ таре спѣреѣзѣ кѣ Маї. Са — де мѣ пѣ не
ар ерта а фї сѣпѣрадї (десѣнацїї) де о сѣпрѣмадїе
вѣсерїчеаскѣ аша маїкѣ, тоѣм сѣ ва дѣдѣра а
дѣкїде астѣелїс де монополѣ — дѣнпрѣнѣ кѣ чеа де
акѣтѣ неорганїзарѣ, мѣ не ва да дѣнгрѣзіалѣ
ка сѣ не органїзм трѣвїле вѣсерїчїї постре —
дѣпъ догмѣле постре пої дѣншїне, прѣкѣм мѣ фрацїї
пострїї, копчетѣдѣнїї еванѣлїсчїї; — че мѣ ок-
троата констїтѣдїзне дїн 4 Мартїс 1849 не гаран-
теазѣ.

*) Вї се вор ерта пѣкателе, каре алѣелїс о!
пѣпъ кѣнд вор тот апѣса черѣвїчеа роѣнѣлїї мѣ
нѣла пої!!! — Мїї апої, дакѣ ар фї мѣкар лѣмї-
пѣторї, іар пѣ дѣмпїлѣторї!! — Фїдї секѣрї, кѣ мѣ
воїа гѣверѣлїї е кѣ пої про, мѣ контрарї пѣ веѣдї-
авеа, де кѣт нѣмаї не жѣрадїї дѣмпїлѣторї аї вї-
серїчїї мѣ нацїїнеї постре.

Мїї фїїнд кѣ акѣма не есте ворѣа де клер, сѣ
ведѣм дѣ че кїп с'ар пѣтѣа фаче рѣдѣкїдїа ачестѣїа?
Ка зпѣла че ам авѣт оказїїне а дѣнтрѣвенї маї де
мѣлѣте орї дѣ обїектѣл ачеста, мѣ адекѣ : ла анѣл
1826, 1835, 1842 мѣ 1848, мѣ іаѣ де поѣ їндрѣзнеалѣ
опоратѣї нацїїнеї а астерне опїнїа мѣа. Дѣсѣ ка
сѣ пѣ казѣ кѣїва рѣрїмеа преодїлор ка зп лѣкѣрѣ
нѣпѣтїнѣос, воеск маї наїнте а рѣфлекта пре орї
мѣ чїне ла старѣа фїлїалѣ лоркатолїче, дѣ прївїнга
парохїїлор. Ачї е копѣсѣ зп парохїї дїн 5—6,
ачї алѣа де зече мѣ маї мѣлѣте сате, пѣпъ ла о
дѣндеѣнѣтраре де 3 мїле де пѣмѣнт. Мїї нѣнтрѣ
ачѣеа нїме пѣ рѣѣтѣсче; кѣ дорѣ пѣ іа фѣкѣт
попа слѣжѣвѣ де грав, кѣнд адекѣ а поѣтїт, саъ
кѣ а мѣрїт не кѣмїнекатѣ, шчл. — Преотѣла кѣ
сѣвѣсістенѣдѣ възпѣ, ар не клѣтїтѣ аморѣ кѣтрѣ
попоренїї сѣї, мѣ жертѣа че о адѣче лѣї Dzeѣ нѣн-
трѣ понѣл, прочѣде дїн тѣтѣ їнїма, карѣа апої ка
їне прїмїтѣ дѣнаїнтеа лѣї Dzeѣ маї мѣлѣт фолосѣсче,
де кѣт кѣнд ар стїга тѣтѣ зїоа 'н зѣдар ка попїї
лѣї Ахав. Аша дарѣ :

1. Рѣдѣкїдїа преодїлор маї 'нїїї сѣ поѣте рѣа-
лїза нѣмаї прїн мѣтаре, адекѣ : орї знде мѣоре зп
парох, аколо сѣ мѣаргѣ чѣл маї вѣтрѣн саъ чѣл
маї дѣстоїнїїа дѣ датѣ преот дїнтрѣ парохїї чѣї маї
тѣнѣрї, знде адекѣ сѣнт маї мѣлѣдї парохї дѣнтрѣн
лок. Дѣпъ сѣвѣршїреа парохїїлор рѣдѣкїдїонаре
(акѣрора адекѣ парохїї трѣвѣе сѣ дѣнѣтеѣзѣ), вор
зрѣма адмїнїстраторїї дїстрїктѣлїї, мѣ аша зпѣл
дѣпъ алѣл, пѣп' че ва ажѣнѣе рѣндѣла ла капѣланї
мѣї дїаконї.

2. Пѣпъ дѣ че сѣ ва коптонї пѣмѣрѣл ачестора
мѣї вом ажѣнѣе ла статѣл сїстѣматїїа, е де не дѣ
кѣпѣжѣратѣ лїпѣсѣ а не дѣнгрїжї де зп семїнарїї мѣї
зпн тїпографїе, мѣ ка сѣ се рѣалїзѣзѣ ачаста до-
рїре де мѣре скоп, ар фї де поѣтїтѣ :

а) Ка вѣсерїчїїле сѣ деа жѣмѣтате дїн капї-
талѣл лор ла ачест фонд, карѣле апої кѣ жертѣе
де възпѣ вѣе, мѣ алѣте пѣтїнѣоасѣ мїжлѣче, дѣ ма-
рѣле авар ал вѣсерїчїї Лѣгожѣлїї де амѣнс лок ар
афла, мѣї знде апої ачїа.

б) Нѣ нѣмаї семїнарїї, тїпарїї, шкѣле шчл.
чї мѣї рѣнѣдїнга епископѣлїї (прїн възпѣреа чѣї
дела Карансѣвеш мѣї ажѣторїнга чѣї дїн Вершедїї)
сар пѣтѣа рїдїка, ла карѣ скоп — зѣъ! мѣлѣдї ро-
мѣїї мѣлѣт ар жѣртѣї.

3. Парохїїїле сѣ фїе аша амѣзате ка дѣн тѣтѣ
копѣнїтатеа че арѣ 300 де касе де леѣеа рѣсѣрї-
теанѣ — сѣ фїе зп парох, карѣле де ва ажѣнѣе
пѣмѣрѣл каселор 500, сѣ аїѣ мѣї зп капѣлан, мѣї

дела 600 'весе пълъ ла 1000 — doi капелані ми
пъ маі тълдї.

4. Нъ сънт де оініа ачеа ка протопопъ съ
аіве парохіе, чи ел ка зп шеф ал дістріктъ съ
съ порте ла піентъ крече де аср*) пре палтїкъ
де зп полїкарї, махорѣтъ, шїгїтане де асеменеа
колоре пре хайъ неатрѣ саъ вълѣтъ, шї съ фїе
вікарїз епіскопал — саъ канонїкъ, шї съ аївъ фзпк-
дізнеа са дп тревїле діедезіи шї але консїсторїзлї,
пъртїнд реферада зпзі овїектѣ релїіонаріз.

Де асфелїз съ фїз ла діедеза Азгонїзлї (поф-
тїндъ ка Вернедъ съ се алъгзезе діедезіи Тїмі-
сіане,) саъ де съ ва пофті а Карансевенїзлї —
протопопїатрїле: Азгожѣ, Хассїасѣ, Жевелѣ, Мї-
пова, Фьдетѣ, Карансевенѣ, Мехадїа ми Варадїа.

(Ва зрм.)

Дела крїшлї ренедє. ^{10/22} Ізніз.**)

Дела дївїцереа револздізней дп коче, тоте
попореа шї релїіозїне дп дпїтърїдіа Азтрїей
дп дїделеслї консїтудїзней імперїале де нентре-
рїте орї аъ петїдізпат ла дпалтїа троп шї дп.
гзвернїз нентрѣ адъчере ла дїделенїре а дрепт-
рїлор ензїдіате егале, асчертїнд фїе каре попор
рзгтїнтеле сале дзпъ дпїпрежърїле стърї, дп
каре с'аъ афлат маі пайте де револздізле. Аїчі
пъ воїм съ дпшїрїм че аъ петїдізпат алте попоре,
лзсїм ачаа се факъ історїа; пої пзмаї ачеа
адъчет дп амінге, къ нїчі ромънї аъ рѣмас дор-
мїтїнд, чи с'аъ мїшкат шї съ мїшкъ а чере шї
а ромънїлор пзїоре дп кзмпїна дрептърїлор де
асеменеа къ алге попоре атѣт дп прївїнда чївїлъ,
— політїкъ, адмїністратївъ, шї жздіїарїз — кѣт
шї чеа релїіосѣ. Аъ черѣт ромънї: лїмѣ адмї-
ністратївъ ромънъ дптрѣ ромънї, аъ черѣт дп-
трѣ ромънї а се аплїка ромънї де дзпъ пропорді-
знеа ромънїлор, дела потарї сътеї пълъ маі дп
сѣс, дзпъ кзт с'ар венї дп черкърї шї дістріате;
аъ черѣт а лї се рїдіка нїколї дїмнїасїале, реале,
зпїверсігате шїчл.; аъ черѣт ромънї греко — а-
пзсенї іерархїз вічерїчеаскѣ неатърнатѣ дела Стрї-
гонїз; еарѣ ромънї рїсерїгенї неатърнаре дела

іерархїа сървєаскѣ. Ачесте аъ фост шї сънт оф-
търїле ромънїлор. — Дечі нентрѣ аїнареа дзрерї-
лор лор дп. гзвернїз с'аъ дндзрат а перміте, ка
ромънї арделенї — зпїді, шї пезпїді, прекзт —
ромънї пезпїді зпгзренї съ дїнѣ сїноде. Зпїді
ш'аъ алес епіскоп, шї-аъ манїфестат черерїле; пе-
зпїді коло, шї аїчі аъ черѣт аїтопомїз вісерїчеаскѣ
— неатърнатѣ де а сървїлор; аъ черѣт мїтропо-
ліе шїчл. прекзт ачеа тзгзрор ромънїлор ле есте
кзпоскзт дїп протокоалеле сїноделор ачелора. —
Ромънї пезпїді тоді къ зп кздет, ашезїндз — се
дп хотърїрїле сїнодзлї сївїан шї арѣдан, аъ ас-
четат прекзт а лор, аша шї а фраділор сї ро-
мънї вълѣденї, карї сѣз окърмзїреа вісерїчеаскѣ
сървїкѣ дппротївїтоаре ла орї шї че tendїнде ро-
мъне, къ каре ромънї пззсєк невіноват ла де-
стєпгаре са шї тот деодатѣ чеа дптърїреа гзвернїз-
лї — пезтїнд аве порок а дїне шї еї сїнод ла
Тїмїшоара шї Карансевен (сеаъ Вернед,) п'аъ дп-
търїат нентрѣ ачеа нїчі ачестїа а петїдіона іер-
архїз ромъне неатърнатѣ.

Дечі ка съ се десвїлеаскѣ тревїле весерїчесчї
рїсерїтєне дп дпн. Азтрїей, а ромънїлор, шї
сървїлор, дпалтїа мїністерїз дп ^{3/13} Октомвріе
а. тр. аъ рїндсїт а се адзпа епіскопї рїсерїтенї
ла Віена, знде дп дїделеслї програмзлї мїністер-
їал авеаъ а се конслїта сѣз премедїнда патрїар-
хїзлї сървєск. — Ромънї атзпчі, кїнд дїделе-
сърѣ десїре адзпареа ачєаста, пз дпгзрїзѣрѣ а
пророчї, къ зѣъ ачестїа дп фолослї пздізней ро-
мъне пз тѣл вор лзкра. — Шї къ адевѣрат дп-
трѣ алтеле лзкрѣрї епіскопесчї преа вреднїче —
тїмпїл чел маі дндєлзпграт, шї скзмпїлїа петре-
кърѣ епіскопї сървї шї къ ачеа: кзт ар дєггада
дела діедеза чеа зпїз — не Платон Атанасковїч —
енїс. Новїлантєї, ла діедез маї славъ, дп ін-
тереслї алтор епіскопї. Еар че се атїнде де кон-
свїтърї, дп каре тоді епіскопї, шї алді репрєсен-
танді аї діедеселор ар фї трѣзїт сѣ іа парте ла
оалтѣ, пз се пзтърѣ дїне. Аша дзрѣ афарѣ де а-
чеа къ патрїархїа къ алді doi епіскопї сървї аъ
дат елабóратлї сѣъ дпїпрезпъ, пзтем зїче, къ маї
тоді чеїалалді аъ асчерпѣт мїністерїзлї фїе-каре
оператлї сѣъ дістїнс, дзпъ ачеа с'аъ дпторс кѣ-
трѣ касѣ фърѣ нїчі зп ефєкт, че пзмаї канрїдзлї
окърмзїреї іерархїче се по́те атрїзї! — Кзпрїн-
сїа тзгзрор оперателор маї къ ла нїменї дїнтре адз-
панїї аколо пз ле ера кзпоскзт. Оператлї репре-
сєнтантзлї ал діедесеї Арадзлї d. Genadїз По-
пєсїз не е кзпоскзт шї есте преа віне лзкрат къ

*) Фїе шї тѣкар пзмаї кречеа лї Хс. кареа
пзртїндзо сѣ зрмєазл лї!!

**) Дпгзрїат дїп зпеле кзтсе кзвіосє. Р.

ВАРИЕТЪ ЦІ.

(Ва зрѣма).

консеквѣнцѣ дн диделесѣл cинодѣлѣ арѣдан*) Дс-
пѣ зп ресѣтѣм де врео 8 лѣнѣ, дн каре дн. гзвер-
пѣ аѣ дат тѣмн шѣ окасѣне ачестѣ адѣнѣрѣ съ
лѣкре, съ се съѣтѣаскѣ пентрѣ вѣнеле вѣсерѣчѣ,
патрѣархѣл аѣ днѣѣѣѣѣ елаворатѣл съѣ — дѣпѣ кѣм
се аѣдѣ — кѣ ачаста: кѣ тѣте лѣкрѣрѣле нѣ пот
съ аѣвѣ нѣчѣ зп фолос, пѣпѣ че соворѣлѣ карловѣ-
дѣан сѣрвесѣ нѣ се вор асѣрне, шѣ де а коло нѣ
се вор рекѣнѣсѣче, орѣ репѣрова; прѣн зрѣмаре дѣр-
пеле че трасерѣ епѣскопѣ шѣ репрезентанѣдѣ дѣла
дн. гзверпѣл дн аша дѣтѣмпларе маѣ кѣ се пѣ-
тѣрѣ фѣрѣ де нѣчѣ зп фолос; пентрѣ кѣ зрѣмареа
ар фѣ совор ла Карловѣдѣ, шѣ доарѣ ка пѣпѣ акѣм,
стѣтѣторѣл нѣмаѣ, саѣ чеа маѣ маре парте дѣн
сѣрвѣ пѣтѣдѣ маѣ кѣ сеатѣ де попорѣл рѣмѣн;
ла че попорѣл рѣмѣн нѣчѣ кѣт се нѣте дѣнѣѣ, деакѣ
нѣ ар фѣ репрезентанѣдѣ аленѣ дѣпѣ пропорѣдѣнеа
рѣмѣнѣлор шѣ а сѣрвѣлор, апоѣ шѣ атѣнѣчѣ рѣмѣнѣ
сѣнѣ пѣтѣѣаскѣ не аѣ сѣѣ рѣмѣнѣ, еар сѣрвѣ пѣ
аѣ сѣѣ сѣрвѣ репрезентанѣдѣ. — Не сѣѣнд кѣм сѣр-
дѣнѣ ачест совор: рѣмѣнѣ нѣаѣ де асѣнѣта асѣрѣп-
дѣреа зѣнѣ асѣменеа совор; чѣ еѣ адекѣ рѣмѣнѣ
дѣдѣсѣѣ Араѣдѣлѣ, аѣ Тѣмѣшѣрѣѣ, шѣ аѣ Вершѣдѣлѣ
съ чеарѣ фѣе-каре дѣдѣсѣ совор дѣдѣсѣн, ка съ
се депѣнеаскѣ дѣдѣсѣселе, шѣ аѣмѣт аѣ Тѣмѣшѣрѣѣ
маѣ дѣтѣлѣ, дѣпѣ ачѣеа а Вершѣдѣлѣ, апоѣ а Ара-
дѣлѣ, зѣнде съ-шѣ аѣеатѣ епѣскопѣ де сѣнѣде шѣ
кѣѣѣѣ рѣмѣнѣ дѣн сѣнѣл съѣ, фѣрѣ съ фѣе обѣрѣзѣ
дѣн алѣе дѣрѣ, пѣкѣпѣсѣкѣдѣ кѣ аѣлекѣрѣле шѣ да-
тѣнеле рѣмѣнѣлор де не аѣчѣ, шѣ нѣмаѣ нѣдѣнѣ аѣ-
пѣре кѣтрѣ трѣнѣл Аѣсѣрѣѣ де кѣт нѣте кѣтрѣ
алѣл. Ноѣ сѣнѣтеѣ преа вѣртѣс дѣнѣнѣшѣ, кѣ
дѣналѣл гзверпѣл ва конѣде шѣ рѣмѣнѣлор рѣсѣ-
рѣтѣнѣ, — пѣкѣм аѣ конѣс а. тр. рѣмѣнѣлор
анѣсѣнѣ дѣн Арѣеал — а—шѣ аѣеѣе епѣскопѣ шѣ
дн тѣмн де асѣдѣе; прѣн зрѣмаре рѣмѣнѣ нѣаѣ де
а ста кѣ тѣнѣле дн сѣн, ватѣр де аѣ шѣ рекѣре
пѣпѣ акѣма маѣ де тѣлѣтеорѣ, аѣкѣнѣдѣшѣ аѣнѣте
де кѣвѣнтеле сѣрѣнтѣрѣѣ: „ватѣдѣ шѣ се ва деѣдѣе
воѣл. Черѣдѣ шѣ се ва да воѣл.“ C.

*) Че вѣне ар фаче шѣ чеѣ ладѣдѣ DD. епѣскопѣ,
дакѣ ар да ла лѣмѣнѣ чѣле че аѣ операт пентрѣ
тѣрѣмеле сале; кѣ дѣн фанѣтѣ вѣне сѣтѣмѣ, дѣпѣ кон-
пѣнѣѣрѣ. P.

Мѣлѣ прѣн деморалѣзаре ласѣ о зрѣ еѣтерпѣ
зрѣмашѣлор, аша Nimpodѣ зѣнѣ тѣранѣ кѣмпѣлѣтѣ, Се-
тѣранѣ сѣлѣ кѣлѣнатѣ кѣ фѣлѣл еѣ. Анѣепорѣ шѣ аѣ
вѣнѣдѣтѣ патрѣа (Troia.) Medea шѣ аѣ зѣчѣсѣ фѣѣѣ,
Тарѣвѣнѣ аѣ вѣолатѣ не Лѣкреѣѣа. Сѣлѣла вѣрѣсѣтѣ-
торѣѣ де атѣта сѣнѣе, Катѣлѣна аѣ воѣтѣ сѣшѣ а-
нѣсе патрѣеа, Ыѣгѣрта аѣ зѣчѣсѣ не фѣраѣѣ сѣѣ, Ка-
лѣгѣла аѣ пѣкѣтѣвѣтѣ кѣ сорѣса, Nero аѣ зѣчѣсѣ не
пѣскѣѣгоареа са (каре дѣтрѣалѣе фачѣнѣоре (пѣкѣте)
маѣ авѣеа шѣ о аѣореѣѣѣ Помѣнеа, кѣ пѣрѣлѣ гал-
вѣнѣ, акѣрѣеа фѣреле аѣеѣеа шѣ ла фѣе-каре пѣнеа
зп нѣте, пѣкѣм сѣрѣе Пѣлѣтарх.) Елѣогавалѣ аѣ
прѣдат темпеле, Domnѣdѣанѣ кѣ тѣнѣ стѣрѣне о-
мѣра ѣменѣѣ, ѣарѣ кѣ аѣе сале зѣѣдеа нѣсѣчеле.

Кѣ тотѣл дѣн конѣтрѣ сѣнѣт чеѣ лѣзѣдѣлѣѣ, аша
ведѣм кѣ Лѣкѣрѣѣ аѣ фѣкѣѣт лѣѣѣ, Нѣма аѣ вѣне-
рат темпеле, Марѣелѣлѣ лѣкрѣѣма не дѣнѣнѣшѣ, де-
сѣре каре Сѣстѣ Херѣоѣеанѣ сѣрѣе, кѣ мерѣндѣ ка
комѣданѣтѣ дн конѣтра лѣѣ Annѣвалѣ, дѣнтрѣвѣнѣдѣлѣ
ѣре чѣне зѣнде мерѣѣ? аѣ рѣсѣнѣнѣсѣ: еѣ сѣнѣт рѣманѣ,
шѣ дѣче рѣманѣ, прѣн зрѣмаре шѣ се кѣвѣне ка дн
тоате зѣлеле съ тѣ есѣнѣнѣшѣ торѣѣѣ, фѣѣнд ачѣаста
зѣна нѣмаѣ калѣеа че не дѣче ла о глѣорѣ перпѣтѣлѣ.
— Дѣпѣ ачѣеа ѣ сѣаѣ пропѣсѣѣ, кѣ пентрѣ че е аша
де зѣнѣ кѣ ѣнѣнѣнѣшѣ? аѣ рѣсѣнѣнѣс, кѣ нѣ се кѣвѣне
а фѣ тѣранѣ, чѣ дѣн конѣтрѣ а лѣкрѣѣма соарѣта дн-
вѣнѣнѣлорѣ, ворѣѣндѣ маѣ де парте де моралѣ аѣ зѣс,
маѣ марѣѣ пострѣѣ се лѣнѣтаѣ кѣ арѣе, кѣнд тѣнѣрѣѣ
де асѣлѣ се чеарѣ ла тѣсе кѣ пѣхарѣле кѣ вѣнѣ!
— I. Чѣсарѣ ерта не ѣнѣнѣнѣчѣ, Аѣгѣстѣ ера ѣзѣѣтѣ
де понѣлѣл, Алѣссандрѣ чѣлѣлѣ маре ера кѣтрѣ тоѣѣ
фѣкѣѣторѣѣ де вѣне, Ыѣѣсѣе (Odѣсѣсѣѣ) аѣ пѣтрекѣзѣтѣ
нѣлѣте перѣвѣлѣ, Марѣлѣ Атѣлѣе Рѣгѣлѣ аѣ сѣфѣрѣѣт
марѣѣ торѣгѣрѣ. Тѣтѣ аѣ фѣост пѣрѣнтеле понѣрѣлѣлѣ,
Марѣлѣ Аѣрѣелѣе не тоѣѣ аѣ дѣнтрѣкѣзѣтѣ кѣ дѣнѣелѣп-
чѣѣнеа, Пѣлѣнѣе сѣрѣе деѣспре Кѣто кѣ дн ѣнѣлѣлѣ
сѣѣ аѣеа ѣнѣскрѣпѣдѣеа:

„esto amicus unius, inimicus nullius, фѣѣ ami-
кѣлѣл зѣнѣеа, ѣнѣмѣкѣлѣ нѣчѣ зѣнѣѣа.

Оѣоамѣнѣѣ чеѣ марѣѣ, амѣторѣѣ де кѣлѣтѣрѣ аѣ а-
вѣтѣ шѣ вѣрѣвѣдѣѣ марѣѣ не лѣнѣгѣ сѣне шѣ ерѣдѣѣѣ,
аша Алѣссандрѣ чѣлѣлѣ маре аѣ авѣтѣ не Арѣсто-
телѣлѣ каре ѣаѣ фѣост шѣ прѣчѣпѣторѣѣ, Darѣе не Пѣло-
тѣнѣлѣ, Аѣгѣстѣ аѣ зѣмпѣлѣтѣ кѣтѣеа кѣ лѣтерѣаѣѣ зѣнде
ераѣ: Вѣрѣѣлѣе, Obѣdѣе, Лѣвѣе, Фѣдѣрѣ, шѣл, Тѣтѣ не
Пѣлѣнѣе, Траѣанѣлѣ не Пѣлѣтархѣлѣ, Анѣонѣе не Анѣоло-
нѣе, Теѣодѣсѣе не Кѣлѣдѣе, Сѣвер не Сѣватѣлѣ.

Маре Фаітѣ авеаѣ ла чеї веки прекѣт Омірѣ ла Гречї, Солотонѣ ла Евреї, Лікѣргѣ ла Мачедї-
моненї, Форонсѣ ла Арїївї, Чїчеро ла Ротнаї.

Скріїторїї чеї знїї дїкѣ аѣ фѣкѣт мѣлѣт де аѣ
ресѣрітѣ фаїта вѣрваділор деспре карїї аѣ скрісѣ,
аша Кѣрдіе аѣ скрісѣ деспре Алессандрѣ челаѣ
маре, Омірѣ деспре Ъліссе, Тѣчїдісѣ деспре Алчї-
вїадѣ, Сенофон деспре Чірѣ, Ермікле деспре Пірхѣ,
Лівїе деспре Счїніоне, Платархѣ деспре Траїанѣ,
Діо Кассїе деспре Нерва шї Антонїе Піѣ, Лсканѣ
деспре Помпеїѣ шї І. Чесарѣ, Іосїфѣ деспре Евреї,
Павлѣ Дїаконѣ деспре Лонговарзі, Родерїкѣ деспре
Годїї дїн Іспанїе.

Пре кѣтѣ карїтатеа есте лѣдѣвїлѣ, не атѣта
їnvıdїеа кареа нѣ нѣмаї дїн оамїнії семї-дївѣдїї,
(чеї маї перїкѣлошї) шї дїрѣзѣтїдїї, карїї кѣ
лїмѣва ва де врічї ватѣтѣ не їннотендїї, скорїнїдѣ
фѣрѣ фїеалѣ орї че ле шоптесче рѣзтатеа лор;
дар шї дїн вѣрвадії чеї маї асеменеа патїмѣ е-
сїстѣ, аша Сократѣ аѣ фост дїмїсїсѣ де кѣтрѣ
Платонѣ, Платонѣ де кѣтрѣ Арїстотелѣ, ачеста де
кѣтрѣ Аверроє, Чечїліе де кѣтрѣ Счлїніе. Лелїе
(де знде шї ротѣсече лелеа) де кѣтрѣ Варро,
Енїїе де кѣтрѣ Орадіе, Сепека де кѣтрѣ Гелїї,
Ератостенѣ де кѣтрѣ Стравоѣ, Ермоденѣ де кѣ-
трѣ Чїчеро, Чїчеро де кѣтрѣ Саллїстїе.

Леїсїлаторїї попоарѣлорѣ веки мѣлѣт с'аѣ пе-
воїтѣ спре ачееа кѣт ар пропѣне пентрѣ де а фаче
дїсодїреа маї ставїлѣ, шї леїсізітѣ, пентрѣ ачееа
Солонѣ аѣ ашїзат дїн леїсіе лѣї ка фїе каре че-
тѣданѣ сѣ се кѣсѣтореаскѣ, дїн алт мод зп фїїѣ
спїрїї сѣ фїе манчїнілѣ статѣлѣ. Дїн челе 12
тавлѣ ла Ротнїї ера леѣе ка фїїї спїрїї (вастарзі)
сѣ нѣ поатѣ фї кїропомї нїчї о датѣ. Есхїнѣ ор-
аторѣлѣ атенїан вїїнд ла Родос аѣ пропѣсѣ сѣзѣтїндѣ
дїсодїреа, пентрѣ кѣ ла дѣнїїї нѣмаї ачїа авеаѣ
соцїї леїсізіте, карїї окїзлѣ севїдіїї пѣвлїче. Ла
Ротнїї нѣ се нѣтеа дїтродѣче дїн маїстратѣ на
марторѣ дакѣ нѣ ера кѣсѣторїтѣ, Чїчеро дїн епїс-
тоделѣ фамїїаре зїче, кѣ М. Норчіе Като нѣ аѣ
лѣсарѣ не Рѣфѣ а се фаче маїстрѣ Еквїділорѣ,
де шї знїкїлѣ сѣї кѣ воєа сенатѣлѣї лѣаѣ фост а-
лес, зїкѣнд, кѣ ар авеа копѣзїне, пентрѣ кѣ ла
офїчїї пѣвлїче нїме нѣ се дїновєа дакѣ нѣ авеа со-
цїе леїсізітѣ. Плініе дїн епїстола са доженесче не
Фалконе пентрѣ кѣ ера не кѣсѣторїтѣ, адѣкѣндїї
амїїте, кѣ ла романїї ера леѣе, ка дїктаторїї, пре-

торїї, ченсорїї, квесторїї, маїстрїї еквїділорѣ (чеї
маї маїї діемнїтѣдїї дїн тїмѣлѣ ренѣвлїчеї) де
ераѣ кѣсѣторїїї, нѣ нѣтеаѣ окїзлѣ асемїне офїчїї
Платархѣ метореазѣ : кѣ преторїї ротнїї нѣ сѣ
фереаѣ нїчї де кѣт сѣ шєадѣ дїн вїсерїкѣ чеї не-
кѣторїїї, фєчоареле тренѣеа сѣ се дїкїне дїнїтєа
зшїлорѣ темплѣлѣї, тїнерїї шї вѣдѣвлїе сѣ дїкїнѣлѣ
дїн цензїкї, нѣмаї чеї дїсѣрадїї мєдєаѣ. Плініе епї-
стола ла Фаватѣ зїче : кѣ Автїстѣ нїчї знїї не-
кѣсѣторїтѣ нѣ її да сказне кѣнд грѣеа кѣ елѣ, дїн
контра нїчї не зп дїсѣратѣ нѣї лѣса сѣї грѣеас-
кѣ стѣндѣ, чї мєзїндѣ. Платархѣ скріе : кѣ Корїн-
тенїї сѣ кѣсѣтореаѣ кѣ маї мѣлѣт копѣзїне де
кѣтѣ соцїїї леїсізіте, фїїнд кѣ ера леѣе, кѣ ачєлла
каре нѣ ва кресче копїї, шї нѣ ва фїї дїсѣратѣ сѣ
фїе лїпсїтѣ де дїнортѣнтаре.

Тарентенїї кѣ о соцїе сѣ дїсѣраѣ пентрѣ фа-
череа копїїлорѣ, їар 2 ле авеаѣ пентрѣ дїсѣтѣрїї
ла Атененїї ера леѣе, ка зп варѣат сѣ се кѣсѣто-
реаскѣ кѣ 2 соцїї, ка дакѣ 1 ва фїї волпавѣ, чїеа-
лалѣт сѣї фїе копѣзїнѣ, асеменеа дакѣ 1 ва фїї
стеарнѣ, чїєалалѣт сѣї паскѣ; шї аша чєа стеарнѣ
сѣ фїе ка о сєрѣѣ, їар каре наште ка о доамнѣ.
Кѣнд с'аѣ фѣкѣт леѣеа ачєаста Сократ авеа де
соцїе не Сантїне, дєчїї прїп нѣтереа леїлор с'аѣ
кѣсѣторїї шї кѣ Мірта фїїка лѣї Арїстїдѣ, каре
кѣнд сѣ чертаѣ дїнтре сїне, Сократѣ ле зїчеа : де
че сѣ чєартѣ пентрѣ дїнѣсїл. кѣнд елѣї е фєартє
деформатѣ. Ла Мачедмоненїї 2 варѣадїї сѣ кѣсѣ-
тореаѣ кѣ о фѣмїеї, ка дакѣ знїл ва фїї ла рес-
велѣ, чєлєалт сѣ рѣтѣнѣ а касѣ ла фѣмїеї. Дїо-
дорѣ Сїсіліанѣ зїче кѣ Епїїтенїї дѣнѣ плакѣ сѣ кѣ-
сѣтореаѣ кѣ маї мѣлѣт фѣмїї, акѣрора фїї а тѣ-
тѣрор кїар де ар фїї фост шїї дїн сєрѣѣ ераѣ кїро-
помї, зїкѣндѣ; кѣ трѣнѣл аѣ дела мате, еар опѣ-
реа де ла татѣ. Платархѣ зїче кѣ Чїмѣрїї сѣ кѣ-
сѣтореаѣ кѣ дїсѣсїнїї фїїчєлє лор, каре датїнѣ Марїе
аѣ нїтерсїо.

(Ва ҃рма.)

Din Istoria Romanilor
dın Dacia sьperїore de A. Panїї Marїanѣ аѣ емїт
шї сарчїна а Н, корєсїнїзїнд пре вїне амїтєнѣ-
рїлор. Пентрѣ аволадїї шї алдїї дорїторїї де амїї
кѣштїга одорѣл ачєст нацїоналїї пєдакїзінеа ва сєрїї
кѣ есємпларє, дѣнѣ дєнѣспєреа пєдїїлѣї амѣлор
сарчїнїї 1 ф. 25 кр. т. к.